اخبار کوتاه

عضو کمیسیون بودجه،
دلیلی برای ادامه ارز ۴۲۰۰ تومانی وجود ندارد

اختصاص ارز ۴هزار و ۲۰۰ تومانی برای کالاهای اساسی، از همان ابتدا هدف انتقادهای بسیاری از کارشناسان و مسئولان اقتصادی بود.

به گزارش پیام آشنا، تقریباً اغلب صاحب‌نظران در این حوزه اعتقاد دارند ارز ۴هزار و ۲۰۰ تومانی علاوه بر ایجاد رانت، ضربات مهلکی به تولیدکنندگان این کالاهای اساسی وارد کرد. در حقیقت تخصیص یارانه به بخشی از زنجیره واردات تا عرضه کالا موجب به هم خوردن تعادل چرخه تولید می‌شود. برای مثال آزاد بودن تأمین ریزمغذی‌ها و داروهای مصرفی در تولید مرغ، در مقابل یارانه‌ای بودن نهاده دام موجب شده صرفه اقتصادی در حذف ریزمغذی‌ها حتی با ضریب تبدیل، بالا باشد. این مسئله می‌تواند مصرف نهاده‌های دام را تا ۲۵ درصد افزایش دهد.

در همین راستا؛ جعفر قادری، عضو کمیسیون برنامه و بودجه مجلس شورای اسلامی در گفت‌وگو با خبرنگار قدس اظهار کرد: هدف از توزیع ارز ۴هزار و ۲۰۰ تومانی این بود که قیمت کالاهای اساسی برای مصرف‌کننده افزایش پیدا نکند اما با اجرای این سیاست دیدیم عملاً قیمت‌گذاری کالاها بر اساس نرخ آزاد ارز انجام گرفت و با وجود ادامه تخصیص ارز ۴هزار و ۲۰۰ تومانی عملاً کالاهای اساسی بسیار بالاتر از میزان تمام شده قیمت کالا به دست مردم رسید.

وی در ادامه افزود: بنابراین ارز ۴هزار و ۲۰۰ تومانی رانتی برای واردکنندگان بود و هیچ گونه نفعی برای مردم نداشت پس اگر قرار باشد این ارز ادامه پیدا کند و مردم کالاها را با قیمت ارز آزاد تهیه کنند، اتفاق‌های خوبی برای اقتصاد کشور نخواهد افتاد.

موقع پرداخت حواستان به شناسه قبض گاز باشد

سخنگوی شرکت ملی گاز گفت: مشترکین گاز باید در زمان پرداخت قبوض به اطلاعات قبض به ویژه شناسه پرداخت توجه ویژه ای داشته باشند چراکه اگر اشتباه واریز کنند امکان بازگشت مبلغ وجود ندارد.

به گزارش پیام آشنا به نقل از مهر، محمد عسگری با بیان اینکه به منظور گسترش و توسعه فناوری اطلاعات و ارتباطات در راستای بهره‌گیری عموم مردم از خدمات دستگاه‌ها و سازمان‌های دولتی از این طریق، شرکت ملی گاز ایران اقدام به ایجاد تسهیلاتی در جهت پرداخت بهای صورتحساب مصرفی گاز طبیعی به روش‌های الکترونیکی نظیر پرداخت اینترنتی، تلفن همراه، تلفن بانک، خودپردازها و پایانه‌های فروشگاهی کرده است، اظهار کرد: مشترکین باید در یکی از بانکهای کشور حساب بانکی داشته باشند.

وی افزود: مشترکین باید دو رمز پرداخت غیر حضوری را از طریق تکمیل فرم ثبت نام در شعبه‌ای که در آن حساب دارند دریافت کنند. در برخی از بانکها که این خدمات را روی حساب کارت ارائه می دهند، این دو رمز به همراه کارت به مشتری داده می شود یا مشتری می تواند رمز دوم خود را از دستگاههای خود پرداز دریافت کند.

سخنگوی شرکت ملی گاز با بیان اینکه فقط قبوضی که در آنها عبارات شناسه قبض و شناسه پرداخت به همراه ارقام آنها درج شده باشد در پایانه‌های غیر حضوری بانکها قابل پرداخت است، گفت: کلیه پایانه‌های الکترونیکی پرداخت قبوض، در پایان عملیات، شماره‌ای را به عنوان شماره پیگیری به مشتری اعلام می کند که به منظور اطمینان از پرداخت قبوض مورد نظر، مشتری می تواند شماره پیگیری را ثبت و در برخی از بانکها پس از ۲۴ ساعت و در سایر بانکها بلافاصله می تواند با ورود اطلاعات شماره پیگیری از پرداخت شدن قبض خود اطمینان حاصل کند.

به گفته عسگری جهت جلوگیری از پرداخت مجدد قبض توسط سایر اعضای خانواده بهتر است مشتری تاریخ و نحوه پرداخت قبض خود را به همراه شماره پیگیری ثبت و آن را نزد خود نگهداری کند.

دعوت وزارت کار از سازندگان فروشگاههای اینترنتی

در حالی که بازار خریدهای آنلاین و فروشگاههای اینترنتی در کشور ما حسابی داغ شده وزارت کار با صدور فراخوانی، از سازندگان فروشگاه‌های آنلاین برای حمایت از کسب و کارهای خرد و خانگی دعوت کرده است.

به گزارش پیام آشنا، وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی در نظر دارد در راستای حمایت از کسب و کارهای خرد و خانگی با استفاده از پلتفرم های برخط، بستر جمع جیت خرید و فروش محصولات واحدهای خرد، خانگی و نوپا فراهم کند از این رو با صدور فراخوانی، حمایت خود را از فروشگاه سازها به منظور توسعه کسب و کارهای خرد و خانگی اعلام کرده است.

بر این اساس از فروشگاه سازانی که دارای ویژگی های مندرج در این فراخوان هستند به منظور مشارکت در این طرح دعوت شده است.

از جمله ویژگی های اعلامی در این فراخوان می توان به ارائه زیرساخت ارسال و تحویل کالا در محل، امکان انجام تراکنش مالی از طریق درگاه پرداخت اختصاصی یا درگاه پشتیبانی شده، زیرساخت ابری مقیاس پذیر و بدون محدودیت، سهولت کاربری و شخصی سازی کامل فروشگاه و پنل مدیریت اشاره کرد.

تولید برق نخستین نیروگاه بادی عربستان آغاز شد

در راستای برنامه تقویت پروژه های تجدیدپذیر و آزادسازی نفت بیشتر برای صادرات، نخستین نیروگاه بادی عربستان سعودی با ظرفیت ۴۰۰ مگاوات تولید برق را آغاز کرد.

به گزارش پیام آشنا به نقل از ایسنا، طبق بیانیه صادره از سوی شرکت انرژی پاک اماراتی مصدر، دومه الجندل که توسط شرکت مصدر و شرکت EDF فرانسه در بخش شمالی عربستان سعودی ساخته شده است، بمحض تکمیل شدن برق ۷۰ هزار خانه را تامین خواهد کرد. اولویه مارشان، مدیر پروژه شرکت بادی دومه الجندل در بیانیه‌ای گفت: ما اکنون به همراه شرکا و پیمانکارانمان به دنبال تکمیل ساخت این پروژه در ماههای آینده هستیم. نیروگاه دومه الجندل تحت قرارداد ۲۰ ساله خرید برق با شرکت تامین برق سعودی که زیرمجموعه شرکت الکتریسیته سعودی است، برق تامین خواهد کرد.

حصاری خبر داد:
اشتغال بیش از ۴ هزار بافنده فرش در البرز

رئیس اتاق اصناف مرکز البرز گفت: فعالیت صدها کارگاه فرش‌بافی و اشتغال بیش از ۴ هزار بافنده فرش در این کارگاه‌ها، یکی از ظرفیت‌های بزرگ استان است.

به گزارش پیام آشنا، بهروز حصاری در نشست اتاق اصناف مرکز استان البرز اظهار کرد: بازارها در طول تاریخ به عنوان قلب تپنده شهرها عمل کرده‌اند و نقش آنها در دیگر امور فرهنگی و اجتماعی نیز بسیار تأثیر گذار و حیاتی بوده است.

وی بیان کرد: درگذر زمان و با توسعه جغرافیایی و صنعتی شهرها، نقش بازارها نه تنها کم‌رنگ نشده، بلکه جایگاه آن در به جریان انداختن شریان‌های اقتصادی شهر تثبیت شده است.

رئیس اتاق اصناف مرکز استان البرز تصریح کرد: با نگاهی به تعداد واحدهای صنفی در سطح شهرهای کشورمان و بررسی دقیق‌تر موضوع، جایگاه مهم و حیاتی اصناف در حوزه‌هایی شامل کارآفرینی، توسعه زیرساخت‌های اقتصادی، گردش مالی و اقتصادی داخلی، ایجاد بستر مناسب جهت توسعه مشاغل پایدار، آشکار خواهد شد.

وی تصریح کرد: مجموعه عملکرد اصناف در زنجیره اقتصادی کشورها، یکی از شاخص‌های مهم اقتصادی به شمارمی رود و بسیاری از محاسبات و برنامه‌ریزی‌ها برای توسعه اقتصادی کشور با تکیه بر ظرفیت و پتانسیل موجود در بدنه خانواده بزرگ اصناف انجام می‌شود.

حصاری خاطرنشان کرد: استان البرز به دلیل هم‌جواری با پایتخت از دیرباز مورد توجه فعالان اقتصادی بوده و رشد اقتصادی در این استان نسبت به دیگر مناطق کشور بسیار چشمگیر بوده است.

موقعیت ممتازی البرز برای توسعه صنایع وی گفت: احداث صدها کارگاه و کارخانه کوچک و بزرگ تولیدی و صنعتی در مسیر جاده قدیم و مخصوص کرج، موقعیت ممتازی را برای توسعه صنایع دیگری مانند صنعت حمل و نقل و ترانزیت کالا فراهم کرده است.

رئیس اتاق اصناف مرکز استان البرز اظهار کرد: جاذبه‌های گردشگری استان البرز و شرایط بسیار ایده آل آب و هوایی از دیگر شاخص‌های اقتصادی و فرهنگی استان البرز است. صنعت کشاورزی و باغداری و صنایع وابسته به آن مانند گندسوزاری و بسته‌بندی، یکی دیگر از شاخص‌های مهم اقتصادی در این استان است.

وی بیان کرد: جاده زیبای چالوس و جاذبه‌های فراوان آن فضای مناسبی را برای توسعه صنعت توریسم ایجاد کرده است. در حوزه صنایع کوچک و کارگاه‌های خانگی نیز، قابلیت‌های منحصر به فردی در استان البرز وجود دارد. فعالیت صدها کارگاه فرش‌بافی و اشتغال بیش از ۴ هزار بافنده فرش در این کارگاه‌ها، یکی از ظرفیت‌های بزرگ استان البرز است.

حصاری متذکر شد: بخش قابل توجهی از موارد ذکرشده توسط خانواده بزرگ اصناف انجام می‌شود. بنابراین نگاه ویژه به مشکلات و موانع پیش روی اصناف، ضامن برقراری ثبات و رشد اقتصادی در استان البرز خواهد بود.

محتشم، مدیر کل استاندارد البرز خبر داد:
تسریع در صادرات و واردات در دستور کار ویژه

مدیرکل استاندارد البرز تسریع در امور صادرات و واردات همراه با دقت نظر کافی را از اولویت های این اداره کل عنوان کرد و گفت: در این راستا ترتیبی اتخاذ شده است تا گواهی های ارزیابی انطباق صادرات و واردات در کوتاه ترین مدت صادر شود.

به گزارش پیام آشنا، امیر حسین محتشم ضمن اشاره به نظارت دقیق بازرسان این اداره کل بر محموله های وارداتی و صادراتی در گمرکات استان افزود: طی چهار ماه گذشته ۴۲۲ فقره گواهینامه انطباق وارداتی صادر شده است.

وی ادامه داد: در این مدت همچنین بیش از ۱۰ مورد آزمون تعیین ماهیت بر محموله‌های وارداتی و صادراتی استان، انجام شده‌است که بیشتر این آزمون ها شامل کالاهای وارداتی بود.

مدیرکل استاندارد البرز گفت: دفتر نمایندگی اداره کل استاندارد استان در گمرک فرودگاه پیام کرج تلاش وافری را به کار گرفته است تا در صدور گواهی ارزیابی انطباق صادر کنندگان و وارد کنندگان تسریع شود.

ورود شرکت پست برای توزیع کالاها

قائم مقام وزیر صنعت، معدن و تجارت (صمت) در امور بازرگانی از همکاری این وزارتخانه با شرکت ملی پست برای توزیع کالاها خبر داد و گفت که این همکاری برای توزیع مرغ در استان البرز به صورت آزمایشی آغاز شده. برای کالاهای دیگر به ویژه محصولات پتروشیمی نیز استفاده و تا شش ماه آینده یک سیستم نوین توزیع در کشور پیاده خواهد شد.

به گزارش پیام آشنا، محمد صادق مفتح در حاشیه جلسه ستاد تنظیم بازار گفت: یکی از نواقص شبکه توزیع این بود که کالا در شبکه توزیع قابل رصد نبود. منظور کالاهایی است که به دلیل استفاده از سیستم‌های حمایتی، ارز یا نهاده ارزان یا به هر دلیل دیگر، دولت بر توزیع آن‌ها حساس است و از نظر سیستم‌های نظارتی و برنامه‌ریزی کلان، کیفیت توزیع آن‌ها مهم است.

وی با بیان اینکه در سال‌های گذشته همواره درمورد این کالاها مشکل وجود داشته و عدد تولید و توزیع از موارد مورد بحث بوده، تصریح کرد: امکانات خوبی از نظر سخت افزاری و نرم افزاری در شرکت پست ایجاد شده که می تواند کالا را به همان نقطه‌ای که باید برود برساند و آمار بدهد که مرغ به آن نقطه جغرافیایی اعم از واحد صنفی یا یک منزل رسیده است.

به گفته این مقام مسئول زیرساخت خوبی در شرکت پست فراهم شده که بر این اساس جلسات کارشناسی با آن‌ها برگزار و اقدام مشترک با شرکت پست از کالای مرغ شروع شد. چرا که درمورد این کالا حساسیت و نگرانی‌هایی وجود داشت.

مفتح با بیان اینکه از دو ماه پیش استفاده از شرکا پست برای توزیع مرغ به صورت آزمایشی از استان قم شروع شد، اظهار کرد: حالا با این سیستم توزیع مطمئن هستیم چه مقدار مرغ به کدام واحد صنفی یا صنعتی تحویل داده شده و قابل انکار هم نیست. بنابراین اطلاعات در یک سیستم بر خط در سطح کشور قابل رصد است و برای برنامه ریزی اطلاعات خوبی در اختیار مدیران کشور قرار داده شده است.

افزایش قیمت گوشت تا ۵۰ درصد

در سال جاری قیمت گوشت تا بیش از ۵۰ درصد افزایش داشته است، در حالی که با توجه به تولید داخل، واردات قابل توجهی در رابطه با آن صورت‌نمی‌گیرد.

به گزارش پیام آشنا به نقل از ایسنا، قیمت گوشت قرمز در چند ماه گذشته نوسان داشته و در رابطه آن دلایل متفاوتی مطرح است، این محصول مصرفی مردم در آمارهای رسمی تا بیش از ۱۵۰ هزار تومان هم قیمت خورده است.

بررسی وضعیت قیمت گوشت قرمز در آمار مرکز آمار ایران نشان می‌دهد که هر کیلو گوشت گوسفند که در تیرماه سال گذشته به طور متوسط ۱۰۰ هزار تومان بوده در خردادماه سال جاری به حدود ۱۳۵ هزار تومان رسیده و در تیرماه تا بیش از ۱۵۰ هزار تومان هم فروش رفته است.

متوسط قیمت گوشت گوسفند در ماه گذشته ۱۳۴ هزار تومان بوده که نسبت به تیرماه ۰۶ درصد کاهش دارد، ولی در مقایسه با تیرماه سال گذشته ۳۳.۱ درصد رشد داشته است.

در رابطه با قیمت گوشت گاو یا گوساله نیز در تیرماه سال قبل هر کیلو به طور متوسط ۸۵ هزار و ۴۰۰ تومان قیمت داشته که به ۱۲۷ هزار تومان در خردادماه امسال می رسد. در تیرماه سال جاری نیز تا حدود ۱۴۷ هزار تومان هم فروش رفته اما متوسط قیمت آن نزدیک به ۱۳۰ هزار تومان اعلام شده است.

بر این اساس، گوشت گاو یا گوساله در مقایسه با خردادماه ۱۸ درصد و نسبت به تیرماه پارسال ۵۱.۳ درصد گران شده است.

این افزایش قیمت در حالی رقم خورده که حتی فعالان بازار هم آن را قابل توجیه نمی دانند؛ به طوری که اخیرا مدیرعامل اتحادیه مرکزی دام سبک گفته بود «در حال حاضر میانگین قیمت هرکیلو دام سبک زنده در بازار ۵۰ هزار تومان است و گوشت آن را می توان با قیمت ۱۱۰ تومان به دست مصرف کننده رساند. سوال اینجاست که چرا مصرف کننده باید برای خرید یک کیلو گوشت گوسفندی ۱۵۰ هزار تومان هزینه کند؟»

اتحادیه مرکزی که از عدم تامین نهاده های دامی و عدم حمایت و اقدام مناسب دولت در این رابطه انتقاد دارد تاکید داشته که اگر شرایط به این صورت ادامه داشته باشد، باید گوشت وارد کنیم.

این محصول باتوجه به تامین داخلی از مدتها قبل واردات چندانی نداشته و در سال جاری نیز این واردات قابل توجه نیست، به طوری که در یکی -دو سال گذشته با توجه به تامین نیاز با تولید داخل، واردات گوشت به طور چشمگیری کاهش داشته است و مجموع واردات به حدود ۲۲.۴ میلیون دلار می رسد که در آمار گمرک ایران مشهود است.

از ابتدای سال جاری تا نیمه تیرماه حدود ۱۰ تن گوشت قرمز سبک گرم به ارزش ۲۷۵ هزار دلار وارد شده که نسبت به همین مدت در سال گذشته از لحاظ ارزشی و وزنی کاهش چندین برابری دارد، در این فاصله در سال قبل ۳.۲ هزار تن به ارزشی بیش از ۲۱۵ میلیون دلار واردات گوشت صورت گرفته بود.

اما در مورد گوشت قرمز سرد میزان واردات در چهار ماه و نیم ابتدایی سال جاری ۵۰۰۰ تن به ارزش حدود ۲۲۳ میلیون دلار بوده که نسبت به مدت مشابه پارسال که ۱۰ هزار تن به ارزش ۴۴میلیون دلار وارد شده بود، از لحاظ وزنی و ارزشی بیش از ۵۰ درصد کاهش دارد.

رئیس اتحادیه املاک:
بانک‌ها پایشان را از ساختمان سازی بیرون بکشند

رئیس اتحادیه املاک استان تهران گفت: باید بانک‌ها از بحث ساختمان سازی خارج شوند و بخش خصوصی پرقدرت تر و بیش از گذشته وارد این حوزه شود.

به گزارش پیام آشنا، مصطفی قلی خسروی خود با بیان اینکه ما باید سازندگی را شروع کنیم و امید به زندگی را به مردم بازگردانیم، گفت: اتحادیه املاک استان تهران در چند سال گذشته به شدت به تخلفات در این بخش رسیدگی کرده و از سوی دیگر برای رفاه مردم و مستاجران سعی کرده اقداماتی را در دستور کار خود قرار دهد. او با بیان اینکه قیمت مسکن ۱۰ تا ۱۵ درصد نسبت به ماه گذشته کاهش پیدا کرده است، گفت: خوشبختانه آمارها هم نشان دهنده کاهش بیشتر قیمت مسکن است.

خسروی با بیان اینکه در سال ۹۹ بانک مرکزی در یک آمار به یک باره اعلام کرد که قیمت مسکن ۴۸ درصد افزایش یافته است، افزود: در همان دوره ما طبق آمارهای کف بازار اعلام کردیم که تنها ۸ تا ۱۲ درصد قیمت مسکن افزایش یافته است که همین آمار غلط توسط بانک مرکزی باعث شد که به یک باره رشد قیمت مسکن به بیش از ۶۰ تا ۷۰ درصد برسد.

رئیس اتحادیه مشاوران املاک توضیح داد: در حال حاضر متوسط قیمت مسکن ۲۶ تا ۲۷ میلیون تومان است، این در حالی است که بانک مرکزی قیمت مسکن را بیش از ۳۰ میلیون تومان اعلام کرده است.

خسروی با بیان اینکه سامانه املاک و مستغلات اطلاعات کد رهگیری در اختیار اتاق ایران و اصناف اتاق ایران قرار می‌دهد، گفت: بانک مرکزی هم این اطلاعات را از آنها دریافت می‌کند و مابقی اطلاعات در این سامانه قرار می‌گیرند.

او با بیان اینکه ما نباید به دنبال مقصر در حوزه افزایش قیمت مسکن باشیم، گفت: به هیچ عنوان مشاوران املاک در بحث افزایش قیمت و یا گرانی‌های مسکن مقصر نبوده‌اند؛ چرا که هیچ‌وقت قیمت مصالح ساختمانی و یا مواردی که در افزایش قیمت‌ها تأثیر گذار است در اختیار ما نبوده است.

خسروی با بیان اینکه حضور بخش خصوصی می‌تواند رهگشا در تعدیل قیمت مسکن باشد، گفت: باید بانک‌ها از بحث ساختمان سازی خارج شوند و بخش خصوصی پرقدرت تر و بیش از گذشته وارد این حوزه شود.

یادداشت

منشأ تورم چیست رشد نقدینگی یا فشار هزینه؟

بسیاری از افراد در کودکی آرزوی داشتن دستگاه چاپ پول را داشته‌اند تا با چاپ پول هرآنچه نیاز دارند را به‌دست آورند، اما کودکان از آثار چاپ پول بر اقتصاد اطلاعی ندارند در برخی از جوامع این آرزو تا بزرگسالی با افراد باقی می‌ماند و حتی سیاستمداران کشورها نیز این آرزو را در سر دارند غافل از اینکه چاپ پول عامل اصلی تورم است.

در کشور ما با افزایش قیمت‌ها در سال‌های اخیر تورم به مهمترین دغدغه مردم تبدیل شده است اما بسیاری از افراد در مورد تورم و علل بروز آن اطلاعات درست و دقیق ندارند و باورهای غلطی درمورد تورم در جامعه و حتی در فضای علمی کشور وجود دارد. تورم به افزایش مستمر و همه‌گیر قیمت تعبیر کالاها گفته می‌شود به عبارتی هنگامی که قیمت یک کالا یا گروهی از کالاها به یکباره افزایش می‌یابد تورم به‌وجود نمی‌آید بلکه این حالت را چهش قیمت‌ها می‌گویند. بنابراین هنگام استفاده از واژه تورم باید دقت کرد که آیا واقعا تورم است یا چهش قیمت، چرا که بیشتر مشکلات ناشی از تورم به معنی افزایش مداوم قیمت‌ها نه افزایش یکباره و مقطعی است.

حال که با تعریف تورم آشنا شدیم بررسی علل به‌وجود آمدن تورم ضروری است چرا که درمورد دلایل ایجاد تورم نیز باورهای نادرستی در جامعه رواج دارد. نظریه‌های مختلفی درمورد تورم وجود دارد که مهمترین آن‌ها عبارتند از:

۱-نظریه مقداری پول ۲-نظریه تورم ناشی از افزایش تقاضا ۳-نظریه تورم ناشی از فشار هزینه ۴-نظریه پولی تورم

نظریه مقداری پول: از اولین نظریات اقتصادی می‌توان به تئوری مقداری پول اشاره کرد. تئوری مقداری پول تاکید می‌کند که تغییر در سطح عمومی قیمت‌ها با تغییر در مقدار پول در گردش، تعیین می‌شود این تئوری هسته مرکزی تجزیه و تحلیل پولی کلاسیک در قرن نوزدهم را تشکیل داد. دیوید هیوم اولین تجزیه و تحلیل درمورد تاثیر تغییرات پولی از یک بخش اقتصاد به بخش دیگر، تغییر قیمت و مقدارنسبی را در این فرآیند ارائه کرد. معروف‌ترین معادله این تئوری به‌صورت $MV = PY$ است که در این رابطه M حجم پول، V سرعت گردش پول، P سطح عمومی قیمت‌ها و Y تولید است. طبق این رابطه چون Y و V تقریبا ثابت درنظر گرفته می‌شوند هرگونه تغییر در حجم پول مستقیما بر سطح عمومی قیمت‌ها اثر می‌گذارد.

مهم‌ترین نگرانی ما پیرامون آینده اقتصاد ایران چیست؟

نظریه تئوری تورم ناشی از فشار تقاضا: کینز و طرفداران مکتب وی، منبع تورم ناشی از فشار تقاضا را افزایش تقاضای کل می‌دانند. تقاضای کل اجزای متفاوتی مثل مصرف، سرمایه‌گذاری و مخارج دولت دارد. هنگامی که قسمتی از درآمد در وضعیت اشتغال کامل قرار دارد با افزایش تقاضای کل، شکاف تورمی به‌وجود می‌آید. براساس تئوری تورم ناشی از فشار تقاضای کینز، سیاست‌هایی که موجب کاهش تقاضای کل شوند تورم را کاهش می‌دهند. بنابراین در این نظریه، با کاهش هرکدام از اجزای تقاضای کل می‌توان تورم را کاهش داد به‌عنوان مثال با کاهش هزینه‌های دولت و کنترل حجم پول به‌صورت مشترک که به تنهایی می‌توان تقاضای کل را کاهش داد و تورم را کنترل کرد.

مثلا فرض کنید در بازار دو عدد سیب وجود دارد و برای دو عدد سیب موجود، دو خریدار وجود دارد یعنی دو نفر متقاضی خرید این سیب‌ها هستند. فرض کنید قیمت هر سیب هزار تومان باشد حال اگر دوازده نفر متقاضی خرید سیب‌ها باشند چون تعداد سیب‌های موجود در جامعه افزایش نیافته است ناچرا قیمت‌ها افزایش می‌یابند تا بعضی از این خریدارها منصرف شده و بازار به تعادل برسد چراکه هر سیب برای هر فرد ارزش خاصی دارد مثلا تعدادی از خریدارها حاضر نیستند بیش از هزار تومان برای یک سیب پرداخت کنند و وقتی قیمت مثلا هزاره دویست تومان شود از خرید منصرف شده و دو خریدار باقی می‌ماند که در این حالت بازار به تعادل می‌رسد.

نظریه تورم ناشی از فشار هزینه: نظریه تورم فشار هزینه که ناشی از افزایش هزینه‌ها است، پدیده‌ای جدید نیست و حتی در دهه قرون وسطی نیز مشاهده شده است اما در دهه ۱۹۵۰ و دهه ۱۹۷۰ به عنوان عامل اصلی تورم شناخته می‌شد علت اصلی تورم ناشی از فشار هزینه افزایش سریع‌تر دستمزد نسبت به بهره‌وری کارگران است. اتحادیه‌های کارگری به کارفرمایان برای افزایش دستمزد کارگران فشار می‌آورند و کارفرمایان به دلیل افزایش هزینه‌های تولید، قیمت محصول را افزایش می‌دهند. با افزایش قیمت‌ها اتحادیه‌ها تقاضای دستمزد بالاتر می‌کنند. به این ترتیب اقتصاد درگیر مارپیچ دستمزد شده و درنتیجه تورم ناشی از فشار هزینه یا فشار دستمزد به‌وجود می‌آید. این نوع تورم با تعدیل دستمزدها برای جبران افزایش هزینه‌های زندگی تشدید می‌شود. همچنین افزایش قیمت مواد اولیه و یارانای نیز می‌تواند منجر به این نوع تورم شود. زمانی که هزینه‌های بنگاه‌ها افزایش پیدا می‌کنند منحنی عرضه آن‌ها به سمت چپ و بالا منتقل می‌شود و چون منحنی تقاضا ثابت است میزان تولید کاهش یافته و قیمت‌ها افزایش پیدا می‌کنند به زبان ساده وقتی هزینه‌های بنگاه‌ها افزایش می‌یابند هزینه تمام شده و در نتیجه قیمت کالاها افزایش می‌یابد و بنابراین طبق این نظریه تورم به‌وجود می‌آید.

عوامل مختلفی از جمله افزایش دستمزد، افزایش قیمت کالاهای واردتی، افزایش قیمت مواد اولیه، افزایش مالیات و... موجب بروز تورم ناشی از فشار هزینه می‌شوند.

نظریه پولی تورم: طرفداران این نظریه معتقدند که در تثبیت اقتصادی سیاست پولی مهم است. از نظر پولی گرایان آنچه سطح تولید و قیمت‌ها را در کوتاه‌مدت و بلندمدت تعیین می‌کند، عرضه پول است. فریدمن معتقد است تورم همیشه و در همه جا یک پدیده پولی است و از افزایش سریع‌تر حجم پول نسبت به کل تولید ناشی می‌شود. مشخص است که این نظریه مشابه نظریه مقداری پول است و پول گرایان از آن نظریه استفاده کردهاند.

در دهه‌های ۱۹۵۰ و ۱۹۷۰ میلادی دیدگاه رایج در جهان نسبت به تورم به این صورت بود که تورم ناشی از فشار هزینه است اما کم‌کم این دیدگاه جای خود را به نظریه پولی داد و تقریبا برای تمامی کشورها تورم پدیده‌ای پولی است. از مدت‌ها قبل کشورهای توسعه‌یافته به این نتیجه رسیده‌اند که تورم را باید از طریق کنترل نقدینگی مهار کرد به همین دلیل قوانین زیادی درمورد استقلال بانک مرکزی به‌تصویب رسیده‌است تا دولت‌ها نتوانند به بانک مرکزی به عنوان حساب پس‌انداز خود نگاه کنند و کسری بودجه و سایر هزینه‌های خود را با چاپ پول جبران کنند. اما متاسفانه در ایران هنوز باور رایج این است که تورم موجود ناشی از فشار هزینه است بطوری که بسیاری از مردم و مسئولین معتقدند به دلیل بالارفتن نرخ ارز و افزایش قیمت مواداولیه وارداتی، قیمت محصولات بالا رفته و تورم به‌وجود آمده است. در حالیکه در کشور ما دولت به دلیل پرداخت یارانه و سایر هزینه‌های جاری مثل حقوق کارمندان دولت که تعداد آن‌ها بسیار زیاد است معمولا هزینه‌های هنگفتی دارد از طرفی در سال‌های اخیر درآمد دولت نسبت به گذشته کاهش چشمگیری داشته‌است، بنابراین دولت با کسری بودجه بسیار بزرگی مواجه بودهاست که برای رفع آن دست خود را در جیب بانک مرکزی کرده و با پولی کردن کسری بودجه مالیاتی تحت عنوان تورم از تمامی مردم دریافت کردهاست. در این حالت چون پول بدون پشتوانه تولید، چاپ شدهاست نقدینگی افزایش یافته به زبان ساده‌تر چون تولید افزایش نیافته و پول در جامعه بیشتر شده است برای خرید همان محصولات که قبلا در بازار وجود داشت باید قیمت بالاتری پرداخت کرد مثلا اگر در اقتصاد ده واحد سیب وجود داشته باشد و ده هزار تومان پول نیز در بازار موجود باشد قیمت هر واحد سیب (دقت کنید در اینجا فرض کردیم سیب تنها کالای موجود است) هزار تومان می‌شود حالا فرض کنید سیب بیشتری تولید نشود و همان ده واحد وجود داشته باشد اما در بازار بیست هزار تومان پول موجود باشد که افراد باید با این مقدار پول همین یک کالا را بخرند و نگه داشتن پول بی فایده است، بنابراین حال قیمت هر سیب دوهزار تومان می‌شود. در نتیجه هنگامی که پول موجود در اقتصاد افزایش یابد اما تولید افزایش نیابد ناچرا قیمت‌ها افزایش می‌یابند. مشابه‌ماوجود حل شدن مساله تورم در دنیا هنوز هم در کشور ما این باور وجود دارد که تورم ناشی از فشار هزینه و افزایش هزینه‌ها می‌باشد.

برای حل مساله نیاز به شناخت دقیق آن داریم و باید دقت کرد که تورم تنها یک دلیل دارد و آن هم رشد نقدینگی است. بنابراین باید به‌دنبال حل عواملی باشیم که موجب رشد نقدینگی شده‌اند. در حالی که تفکر فشار هزینه منجر به پرداخت انواع یارانه‌ها توسط دولت می‌شود که خود کسری بودجه دولت و به تبع آن رشد نقدینگی و تورم را تشدید می‌کند.

راضیه پاپی بالاگروه
دانشجوی دکترای اقتصاد شریف
Alborz.payam@gmail.com